

همایش «مذاکرات هسته‌ای لوزان از دیدگاه علوم سیاسی، دیدگاه‌های منتقد و موافق»

عراقچی: اگر سرمان کلاه رفته بود کنگره وارد میدان نمی‌شد / موسویان: مذاکرات هسته‌ای ۹ شکاف بزرگ در جهان ایجاد کرد / روانچی: چشم‌هایمان باز است

این همایش یک سخنران از پیش اعلام نشده هم داشت. حسین موسویان عضو پیشین تیم مذاکره کننده هسته‌ای و محقق دانشگاه پرینستون آمریکا بود که به تازگی به کشور بازگشته بود.

تاریخ: ۳۱ فروردین ۱۳۹۴ - ۱۷:۳۰

کد خبر: ۲۰۰۳۳

دانشگاه علامه طباطبایی امروز میزبان همایشی تحت عنوان «مذاکرات هسته‌ای لوزان از دیدگاه علوم سیاسی، دیدگاه‌های منتقد و موافق» بود.

این همایش با حضور سید عباس عراقچی و مجید تخت روانچی دو تن از اعضای تیم مذاکره کننده هسته‌ای و برخی اساتید علوم سیاسی بود.

ابراهیم متقی، منوچهر محمدی، فواد ایزدی، محمد جمشیدی از اعضای هیئت علمی دانشگاه تهران، محمداکرم سجادیور عضو هیئت علمی دانشکده روابط بین الملل وزارت خارجه، حسین سلیمی عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی، قاسم افتخاری عضو هیئت علمی دانشگاه تهران، غلامعلی چگینی‌زاده عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی و مجتبی مقصودی عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد تهران مرکز از جمله سخنرانان این همایش بود.

این همایش یک سخنران از پیش اعلام نشده هم داشت. حسین موسویان عضو پیشین تیم مذاکره کننده هسته‌ای و محقق دانشگاه پرینستون آمریکا بود که به تازگی به کشور بازگشته بود.

سلیمی: مذاکرات لوزان در تاریخ روابط بین الملل منحصر به فرد بود

سخنران افتتاحیه این همایش حسین سلیمی رییس دانشگاه علامه طباطبایی بود. سلیمی سخنان خود را اینگونه آغاز کرد که «به عنوان کسی که ۲۰ سال است تاریخ روابط بین الملل را در دانشگاه ارائه می‌کنم، مذاکرات هسته‌ای ایران و گروه ۵+۱ مذاکراتی کم نظیر و منحصر به فرد و نه در روابط خارجی ایران بلکه در تاریخ روابط بین الملل است.»

وی ادامه داد: «از زمانی که تاریخ روابط بین الملل مدرن از ابتدای قرن ۱۹ شکل گرفت، مذاکرات مشابه و به این شکل که قدرت‌های بزرگ در یک سوی میز باشند و در شرایطی که جنگ بزرگ و تحول خونینی رخ نداده و پیروز و شکست خورده‌ای نهایی نیز وجود ندارد، تاکنون چنین مذاکراتی نداشته‌ایم.»

وی ادامه داد: نمونه چنین مذاکراتی اولین بار در کنگره وین بود که تاریخ مدرن روابط بین الملل آغاز شد. در این مقطع انگلیس، روسیه، پروس و اتریش ناپلئون را شکست دادند و جهان بعد از وی را طراحی کردند.

سلیمی افزود: بعد از جنگ جهانی اول، قدرت‌های بزرگ در یک سو قرار گرفتند و کشورهای شکست خورده هم در یک سوی میز و قراردادهایی همچون ورسای محصول این جنگ‌ها بود.

به گفته رییس دانشگاه علامه طباطبایی، بعد از جنگ جهانی دوم مذاکرات مشابهی نداشته‌ایم و کشورهای که مقابل قدرت‌های بزرگ قرار گرفتند فروپاشیدند، بنابراین، این دوره مذاکرات در نوع خود برای اولین بار در تاریخ روابط بین الملل اتفاق می‌افتد.

استاد دانشگاه علامه ضمن تشریح نقاط مشترک و تفاوت‌های مذاکرات هسته‌ای ایران با مذاکراتی که قدرت‌های بزرگ در گذشته داشته‌اند گفت: نقطه مشترک این است که تمام قدرت‌های بزرگ در یک سوی میز قرار دارند. علاوه بر این، این مذاکرات در آستانه تحول نظام بین الملل رخ داده است اما مهم‌ترین نقطه افتراق این است که ما برنده و بازنده نداریم و جنگی رخ نداده است بلکه هر دو طرف مذاکره برای تحول بنیادین نه تنها در روابط خود بلکه در نظام بین الملل دارند.

سلیمی ادامه داد: از سویی دیگر این مذاکرات نشانه جدی برای تحول در بنیادهای نظام بین الملل است، به طوری که اگر بخواهیم در مباحث نظری به واقعیتی اشاره کنیم که حاکی از دگرگونی بنیادهای نظام بین الملل باشد، این مذاکرات از آن نشانه هاست.

رئیس دانشگاه علامه طباطبایی گفت: این مذاکرات نشان می‌دهد که قاعده بازی و الگوی رفتاری بین الملل هم از سوی قدرت‌های بزرگ و هم قدرت‌های منطقه‌ای دگرگون شده است. تا ۱۰ و ۱۵ سال قبل قدرت‌های بزرگ با اتکا به قدرت نظامی و اقتصادی خود تصمیمات خود را دیکته می‌کردند و دیگران مجبور به تبعیت از آن بودند اما وقتی قدرت‌های بزرگ امروز با کشوری مثل جمهوری اسلامی مذاکره کرده و با آن بده و بستان می‌کنند و بعضی شرایط را می‌پذیرند و البته تقاضاهایی هم مطرح می‌کردند، نشان دهنده دگرگونی قاعده بازی است.

وی گفت: معتقدم در دنیای ما دیگر قطب و اینکه کشوری در راس بلوک بندی‌ها قرار بگیرد، معنا ندارد. مذاکرات هسته‌ای ایران نشان داد که حتی اگر قطب‌های قبلی تبدیل به قطعنامه شورای امنیت شده باشد این‌ها تحقق نمی‌یابد و باز هم کشورها تمایل به مذاکره دارند. این‌ها نشان می‌دهد که در دنیای ما بازیگران مختلف با ابزارهای مختلف قدرت در حال کنش و واکنش هستند و توانایی بازیگران است که بیشترین منفعت را برای آن‌ها به ارمغان می‌آورد.

سلیمی در بخش دیگری از سخنانش به اهمیت کنش گفتاری در روابط بین الملل اشاره کرد و گفت: در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران کنش گفتاری جدید نیز شکل گرفته است، به طوری که چگونگی ارائه سخن و ساختار آن باعث بازنمایی متفاوت از جمهوری اسلامی ایران و خواسته‌های آن در ذهنیت‌های طرف مقابل شده است به طوری که این شرایط موقعیت متفاوتی را برای جمهوری اسلامی به وجود می‌آورد.

رئیس دانشگاه علامه ادامه داد: دولتمردان ما در اهداف، منافع و جهت‌گیری‌هایشان تفاوت جدی پیدا نشده است، تنها کنش گفتاری تغییر کرده و این کنش گفتاری است که جایگاه، تصویر و نگاه متفاوتی بین آن‌ها ایجاد کرده است که در صورت ادامه یافتن و همراهی با مهارت‌های حقوقی و سیاسی منافع ملی را برای ما به ارمغان خواهد آورد و می‌تواند قطب‌های سیاست خارجی را باز کند.

وی خاطرنشان کرد: اگر راه حل‌هایی که درباره آن‌ها توافق شده است را با راه حل‌هایی که رئیس جمهور وقت برزیل و نخست وزیر ترکیه با ایران منعقد کردند، مقایسه کنیم، نشان می‌دهد که ما به سمت جلو حرکت کرده‌ایم چرا که در آن مقطع راه حل‌ها مضیق‌تر و محدودتر بوده و حتی برنامه هسته‌ای را محدودتر از چیزی می‌کرد که در شرایط فعلی به آن دست یافته‌ایم.

سلیمی در پایان یادآور شد: کسانی که در کشور ما مذاکرات هسته‌ای را نقد می‌کنند، نقدشان فراجناحی و در چارچوب منافع ملی برای جمهوری اسلامی و این تفاوت منتقدین ما با منتقدین در جامعه‌ای مثل آمریکا است که در آن کشور صهیونیست‌ها برای اینکه با دولت مخالفت کنند، به دنبال زدن ریشه مذاکرات هستند.

سلیمی گفت: منتقدین ما چون حرف‌هایشان اثر بد و منافع ملی است، تلاش می‌کنند در چارچوب منافع ملی صحبت کنند.

ایزدی: طراحی مذاکرات باید برداشتن همه تحریم‌ها باشد

پس از این سخنان نوبت منتقدان مذاکرات بود تا از نقدهای خود به رویکرد مذاکراتی تیم مذاکره کننده هسته‌ای ایران بپردازند. فواد ایزدی از جمله این منتقدان است.

فواد ایزدی عضو هیأت علمی دانشگاه مطالعات جهان دانشگاه تهران در ابتدای سخنان خود با اشاره به طرح کورکر- منندز در کنگره آمریکا پیرامون مذاکرات هسته‌ای گفت: در صفحه ۱۸ این طرح این جمله آمده است که تحریم‌های آمریکا علیه ایران به خصوص در حوزه تروریسم، حقوق بشر و موشک‌های بالستیک در توافق جامع پابرجا می‌ماند.

وی افزود: در حقیقت نمایندگان سنا برای هر توافقی که قرار است انجام شود تعیین تکلیف کردند و عنوان کردند که تیم مذاکره‌کننده آمریکایی تنها در یک محدوده خاص می‌تواند مذاکره کند و در حوزه دادن امتیاز دست آنان بسته است، او با ما هم که از ابتدای این طرح اعلام کرد آن را وتو نخواهد کرد.

این کارشناس مسائل آمریکا با بیان اینکه این طرح مجلس سنا آمریکا در نهایت محدودیت‌های تیم مذاکره‌کننده آمریکا را افزایش داده است، گفت: مشکلی که ما در توافق ژنو نیز داشتیم این بود که هر جایی که صحبت از برداشتن تحریم‌ها بود قید هسته‌ای نیز در کنار آن وجود داشت با این وضعیت تحریم‌هایی که قرار است لغو یا تعلیق شود ۵ تا است که در بیانیه لوزان نیز همین وجود دارد.

وی افزود: این وضعیت بدین معنی است که در نهایت از ۲۸ تحریم آمریکا علیه ایران تنها ۵ تا آن قابل تعلیق یا لغو است، طرح کورکر-منندز نیز تأیید می‌کند که قرار نیست آمریکا به تحریم‌های اصلی نفتی و بانکی دست بزند.

فواد ایزدی در ادامه با اشاره به کار سخت تیم مذاکره‌کننده ایرانی گفت: تیم مذاکره‌کننده ما باید این موضوع را اصلاح کند تا تحریم‌های اصلی در مذاکره برداشته شود و در ازای آن ایران نیز امتیازاتی داده است؛ آن وقت برد - برد حاصل خواهد شد و گرنه معنای برد - باخت خواهد داشت.

این عضو هیأت علمی دانشگاه تهران با اشاره به سخنان کورکر (سناتور آمریکایی) در خصوص اینکه تیم مذاکره‌کننده آمریکایی نمی‌تواند تحریم‌ها را بردارد، گفت: کورکر با خانم شرمین در کنگره گفته است شما نمی‌توانید تحریم‌های ایران را بردارید مگر اینکه ایران در حوزه تروریسم و حقوق بشر تغییراتی را به وجود آورد که شرمین خطاب به کورکر می‌گوید که ما این موضوع را به ایرانی‌ها گفته‌ایم.

این کارشناس مسائل آمریکا با اشاره به نامه ۳۴۴ نماینده مجلس نمایندگان آمریکا پیرامون لغو تحریم‌ها افزود: آنان در نامه خود اعلام کردند که چیزی به نام تحریم هسته‌ای ندارند، حال دوستان ما عنوان می‌کنند که ما نمی‌توانیم در حوزه غیر از هسته‌ای مذاکره کنیم که البته این حرف درست است.

وی افزود: اما طرف آمریکایی باید بداند مردم و مسئولان ما واقف هستند که تحریم‌های هسته‌ای تنها به بهانه هسته‌ای اعمال شده و هدف سیاسی و فشار بر روی ایران باعث آن تحریم‌ها شده است.

ایزدی تصریح کرد: دولتی که در روز اول حمله نظامی عربستان به یمن علاوه بر اینکه از آن حمایت می‌کند به آن نیز کمک نیز می‌کند، حق صحبت در حوزه تروریسم و حقوق بشر ندارد و اگر ما را در این حوزه‌ها تحریم می‌کنند عقبه سیاسی دارد.

عضو هیأت علمی دانشگاه مطالعات جهان دانشگاه تهران خطاب به تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان گفت: اشکالی ندارد تیم ما به طرف مقابل بگوید شما به دلایل سیاسی ما را تحریم کرده‌اید و حال که باید تصمیم سیاسی بگیرید و همچنین اینکه ایران در مذاکرات هسته‌ای را به شما می‌دهد قیمت آن برداشتن تمام تحریم‌ها است. برداشتن تمام تحریم‌ها مسئله‌ای است که هم مقام معظم رهبری و هم آقای روحانی به آن اشاره کردند.

ایزدی در ادامه خاطرنشان کرد: ما مشاهده می‌کنیم رئیس‌جمهور کشورمان و تیم هسته‌ای در سخنرانی‌هایشان از برداشته شدن همه تحریم‌ها سخن می‌گویند اما در متن‌هایی که توافق می‌شود تحریم‌هایی که قرار است برداشته شود بسیار محدود است.

این کارشناس مسائل آمریکا خاطرنشان کرد: آنچه که برداشت می‌شود این است که طراحی مذاکرات ما و هدف آن رسیدن به یک توافق است و نه برداشتن تحریم‌ها. بدین صورت که همه کار می‌کنیم تا مذاکرات شکست نخورد یا به وقفه نخورد.

وی در ادامه گفت: وقتی جان کری در کمیسیون سنا آمریکا به صراحت می‌گوید ما با ایران مذاکره می‌کنیم تا آنان را مجبور کنیم اقداماتی انجام دهند و در این خصوص برنامه‌ای برای ما از لحاظ حقوقی الزام‌آور نیست و با نمایندگان کنگره می‌گوید حال بعدا اگر خواستید تحریم‌ها را بردارید.

ایزدی تأکید کرد: تیم مذاکره‌کننده ما به طرف مقابل این را اعلام کند آدم‌هایی در مذاکرات نشسته‌اند که

توانایی امتیاز دادن را ندارند این در حالی است که تیم ایرانی این توانایی را دارد.

جمشیدی: ابتدا و انتهای بیانیه با هم نمی‌خواند

محمد جمشیدی استاد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران و به عنوان یکی دیگر از منتقدان مذاکرات هسته‌ای با تاکید بر اینکه عنوان مخالف مذاکرات بیانیه لوزان برای من صحیح نیست، گفت: بنده یک ناصح مشوق هستم.

وی در ادامه سخنان خود گفت: در سطح تحلیل استراتژیک باید دید که روابط آمریکا براساس چه راهبردی است. بنده معتقدم مناسبات دو جانبه ایران و آمریکا تعیین‌کننده سیاست آمریکا در قبال ایران نیست بلکه راهبرد منطقه‌ای آمریکا تعیین‌کننده است.

جمشیدی ادامه داد: این وضعیت بدین خاطر است که آمریکا قدرت بزرگ بین‌المللی است و در همه جا منافع و تهدیداتی برای خود تعریف کرده لذا پرداختن به یک مسئله با لحاظ کردن منافع و تهدیدات است.

این کارشناس مسائل سیاسی پیرامون درک آمریکا از خاورمیانه و تاثیر آن در بقای سیاست ایران گفت: وقتی اسناد راهبردی دولت اوباما را مرور می‌کنیم می‌بینیم مهم‌ترین کلیدواژه انتقال است. وضعیت منطقه و به تبع آن وضعیت بین‌الملل در حال انتقال است اما به سمت نظم جدید مسالمت‌آمیز و نظاممند نیست بلکه همراه با خشونت است.

این استاد علوم سیاسی تصریح کرد: سند استراتژی امنیت ملی آمریکا می‌گوید این وضعیت به اندازه یک نسل طول می‌کشد که سند راهبردی دفاعی آمریکا عنوان می‌کند این وضعیت یک دهه به طول خواهد انجامید.

ریچاردها (سیاستمدار آمریکایی) وضعیت کنونی منطقه را با جنگ‌های ۳۰ ساله مذهبی اروپا مقایسه می‌کند که قدرت مدیریت آمریکا در این تحولات کم شده است.

جمشیدی ادامه داد: تاثیر این وضعیت در نگاه آمریکا نسبت به ایران این است که آمریکا به لحاظ راهبردی به دنبال درون‌گرایی و منزوی کردن و مهار ایران است تا ایران بتواند در شکل‌دهی به نظم جدید منطقه‌ای نقش فعال داشته باشد.

وی گفت: مذاکرات هسته‌ای در این فضا بخشی از استراتژی بزرگ است یعنی تاکتیکی برای تحقق استراتژیک. ارزیابی جامعه اطلاعاتی آمریکا از سال ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۵ این بوده است که ایران نه سلاح اتمی دارد و نه تصمیمی برای ساخت آن اما ما وارد این فضا شده‌ایم که برای عدم دستیابی به سلاح اتمی با آمریکا مذاکره کنیم.

عضو هیات علمی دانشکده حقوق علوم سیاسی استان تهران در ادامه با اشاره به راه‌های رسیدن به سلاح اتمی گفت: در این خصوص ۴ مسیر وجود دارد. اول اورانیوم، دوم پلوتونیم، سوم گریز هسته‌ای و چهارم استیبت اوت است. مشکل اساسی این است که بدون اینکه NPT را مبنای مذاکرات قرار دهیم منطق گریز هسته‌ای را مبنای قرار دهیم. گریز هسته‌ای یک منطقه من درآوردی است و واقعیت ندارد.

جمشیدی با بیان اینکه گریز هسته‌ای سه شکل دارد، گفت: اول آن این است که ماهیت برنامه هسته‌ای ما را متمایل به انحراف هسته‌ای نشان می‌دهد که این منطقه غیرحقوقی است. ما هیچ جای NPT گریز هسته‌ای نداریم و این موضوع یک منطق ضد استراتژیک است.

وی افزود: در ساخت سلاح اتمی مسئله مهم این است که شما به قدرت بازدارندگی برسید اما آنچه که باعث می‌شود کشورها بازدارندگی داشته باشند این است که ضربه اول را بزنند و بتوانند ضربه بعدی را پاسخ دهند که این ضربه دوم منطق اصلی بازدارندگی است. گریز هسته‌ای که مبنای قرار گرفته است برای این است که به بمب اتم نرسیم اما با یک عدد بمب هیچ زمان بازدارندگی ایجاد نمی‌شود.

این کارشناس مسائل سیاسی در ادامه گفت: دومین منطق بیانیه منطق مصونیت است که اسرائیلی است و آن بدین صورت است که پراکندگی و تنوع برنامه هسته‌ای ایران به گونه‌ای باشد که دشمن امکان نابود کردن آن را داشته باشد. اگر این منطق را بپذیریم امکان تهدید نظامی علیه خود را افزایش دادیم که باید از آن پرهیز کنیم. توافقی که موجب احتمال افزایش تهدید نظامی شود توافق خوبی نیست و فردو مکانی است که این

مصونیت را محقق می‌کند. تمرکز غنی‌سازی در فردو به لحاظ راهبردی موثرتر است تا نطنز.

وی در ادامه با بیان اینکه مراکز غنی‌سازی ما تنها به نطنز محدود شده است، گفت: اگر ۵+۱ در خصوص موادی که ما تولید می‌کنیم نگران است ما می‌توانیم برای رفع این نگرانی به آنان بگوییم ما می‌خواهیم به گروه عرضه‌کنندگان هسته‌ای بپیوندیم تا از این طریق بتوانیم موادمات را بفروشیم تا هم درآمدی برای ما باشد و هم نگرانی طرف مقابل رفع شود.

این کارشناس مسائل سیاسی در رابطه با موارد بیان شده در بیانیه لوزان پیرامون تحقیق و توسعه برنامه هسته‌ای ایران گفت: ما در این رابطه پذیرفته‌ایم که دامنه و جدول زمانی آن محدود شده است که این خلاف توافق ژنو است چراکه در ژنو مسئله محدودیت تحقیق و توسعه در گام نهایی مطرح نبود.

وی افزود: طبق مواضع مقامات ایران ما اجازه فعالیت تحقیق و توسعه بر روی سانتریفیوژهای نسل ۴، ۵، ۶ و ۸ را داریم. این در حالی است که نسل‌های دیگر سانتریفیوژ برای تحقیق و توسعه نیامده است. حال آیا در همین وضعیت نیز ما می‌توانیم بر روی این مدل‌ها تحقیق و توسعه را به طور کامل انجام دهیم. آقای مونیز (وزیر انرژی آمریکا) در این رابطه گفته است آبشارهای این برنامه کامل نخواهد بود بدین معنی است که بعد از ۱۰ سال تحقیق و توسعه ما کامل نخواهد بود. در عین حال طرف مقابل عنوان کرده شرایط تحقیق و توسعه ما بعد از ۱۰ سال باید با طرف مقابل مذاکره شود.

این عضو هیات علمی دانشگاه تهران با اشاره به تغییر استراتژی آمریکا در قبال ایران گفت: استراتژی آمریکا در قبال ایران از نظامی‌محور به اقتصاد محور تغییر کرده است و تحریم‌ها به عنوان ابزار راهبردی آمریکا تعریف شده است و اگر امروز ما تحریم‌های آمریکا را بشکنیم بدین معنی است که این استراتژی آمریکا را شکست دهیم.

جمشیدی پیرامون لغو تحریم‌ها نیز گفت: در ابتدای بیانیه آمده است که تحریم‌های ایران به صورت جامع لغو می‌شود اما در ادامه بیانیه آمده است که تحریم‌های اقتصادی و مالی اروپا و آمریکا لغو خواهد شد که این نشان می‌دهد ابتدا و انتهای بیانیه با هم نمی‌خواند.

وی افزود: براساس توافق ژنو تحریم‌های ملی کشورهای اروپایی نیز باید برداشته شود اما در بیانیه لوزان فقط تحریم‌های اتحادیه اروپا برداشته می‌شود. برای مثال معلوم نیست تحریم‌های کشور انگلیس برداشته شود.

وی گفت: البته لغو این تحریم‌ها نیز مشروط به تایید آژانس است. این وضعیت باعث می‌شود سرمایه‌گذاری طولانی‌مدت در ایران انجام نشود.

جمشیدی در پایان سخنان خود با بیان اینکه پس از اجرای این توافق معلوم نیست پرونده هسته‌ای ما عادی شود، گفت: ما شاهدیم که در قطعنامه‌های شورای امنیت تحریم‌های موشکی ما به موضوع هسته‌ای وصل شده است. به همین خاطر اگر قطعنامه جدیدی ذیل فصل ۷ منشور سازمان ملل بیاید تحریم‌ها در حوزه تسلیحاتی ما خواهد بود.

افتخاری: مذاکره کنندگان ایران امتیاز بزرگی به دست آورده‌اند

دکتر قاسم افتخاری از اساتید پیشکسوت دانشگاه تهران، از جمله موافقان مذاکرات هسته‌ای سخنان خود را اینگونه آغاز کرد که باید به هیات مذاکره کننده ایران به دلیل شکیبایی و مهارتشان دست مریزاد گفت چرا که به گفته او به مدد مهارت مذاکره کنندگان علاوه بر بازار نفت وارد بازار مواد رادیواکتیو هم شده‌ایم که امتیاز بزرگی است.

افتخاری با اشاره به مطالعات خود در زمینه علوم استراتژیک نظامی و غیرنظامی از سال ۵۰ تا کنون اظهارداشت: در سال‌های ۶۰ تا ۷۵ اساس استراتژی نظامی سلاح‌های هسته‌ای بود آن زمان نه تروریسم بود و نه داعش و تکنولوژی به دو سطح بالادست و پایین دست تقسیم می‌شد.

این استاد دانشگاه ادامه داد: تکنولوژی بالا دست یعنی ساخت بمب هسته‌ای که رفته رفته با رکود مواجه شد چرا که مصرف و مشتری نداشت اما تکنولوژی پایین دست که مصارف صلح آمیز دارد روز به روز پیشرفت کرد و می‌توان گفت هیچ کشوری نیست که از اورانیوم غنی شده استفاده نکند.

افتخاری با تاکید بر اینکه استراتژی براساس سلاح هسته‌ای خواب و خیالی بیش نیست گفت: اورانیوم مثل نفت است و خرید و فروش می‌شود و همه کشورها از آن استفاده می‌کنند.

این استاد دانشگاه اظهارداشت: در سال ۱۹۸۹ - ۱۹۹۰ نظام بین المللی با تحول روبه رو شد و با پایان جنگ سرد مشخص شد که سلاح هسته‌ای بنیاد امنیت نیست و استراتژی‌های دیگری همچون پیدایش القاعده، تروریست، داعش و مانند آن شکل گرفت که خود گویای آن است که استراتژی هسته‌ای بی‌مصرف شده است.

افتخاری در بررسی بیانیه سوئیس تصریح کرد: اگر طرفدار تکنولوژی دست بالا باشیم با همه مذاکرات مخالفت خواهیم کرد و اما اگر طرفدار تکنولوژی پایین دست باشیم باید بگویم این مذاکرات عالی است.

وی گفت: ما بارها از مقامات کشور شنیده‌ایم که هیچ وقت سلاح هسته‌ای نداشته‌ایم و نخواهیم داشت از این رو برنامه ایران، برنامه غیرنظامی است و در سایه این تلقی باید ارزیابی کنیم که چه به دست آورده‌ایم و چه از دست داده‌ایم.

استاد دانشگاه تهران درباره دستاوردهای حقوقی بیانیه سوئیس اظهارداشت: چارچوب قانون ان پی تی قابل تفسیر است. هیچ بخشی از تعهد یا موافقت نامه نمی‌تواند با هدف آن قرارداد مغایر باشد از این رو در ان پی تی حق مصرف صلح آمیز از انرژی هسته‌ای برای همه کشورها به رسمیت شناخته شده است اما هیچگاه نگفته که کشورها مجاز به غنی سازی هستند.

افتخاری ادامه داد: مهارت دیپلمات‌های ما این مشکل را حل کرد و طرف مقابل که قدرت‌های جهان هستند حق غنی سازی ایران را به رسمیت شناختند.

وی در پاسخ به انتقاد منتقدین درباره ماندگار بودن برخی تحریم‌ها توضیح داد: پیامد این توافق این است که ۶ قطعنامه شورای امنیت بی‌موضوع شده است و از طرف دیگر دست ما را در تکنولوژی پایین دست آزاد گذاشته‌اند این یعنی وارد شدن ایران به بازار جهانی مواد رادیواکتیو.

این استاد دانشگاه با تاکید بر اینکه امتیاز بزرگی به دست آورده‌ایم و نباید آن را دست کم گرفت اظهارداشت: از نظر اقتصادی نیز دستاورد زیادی به دست آورده‌ایم و دیگر نه تنها در بازار نفت بلکه در بازار مواد رادیواکتیو هم وارد شده‌ایم و ایران توانسته است موقعیت استثنایی را در ان پی تی پیدا کند.

افتخاری با بیان اینکه تمام تحریم‌ها برای متوقف ساختن غنی سازی، پیامد مصوبات شورای امنیت سازمان ملل تصویب شده بود گفت: دولت‌ها برای منافع خود این تحریم‌ها را وضع نکرده‌اند بلکه برای اجرای قطعنامه‌های شورای امنیت بوده است. حال اگر شورای امنیت آن مصوبات را لغو کند بنیاد حقوقی تحریم‌ها سست می‌شود و دیگر کسی نمی‌تواند ادعا کند که با ادامه تحریم‌ها در چارچوب قوانین بین الملل عمل کرده است.

افتخاری در پایان سخنان خود گفت: اگر از من بپرسند در همین چارچوب چه به دست آورده‌اید؟ می‌گویم همه چیز به دست آورده‌ایم و واقعا چیزی را از دست نداده‌ایم.

متقی: تحریم‌ها به هیچ وجه در تیرماه برداشته نخواهد شد

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران در ادامه این همایش به عنوان یکی از منتقدان مذاکرات هسته‌ای گفت: تحریم‌ها براساس آنچه ثبت شده و آنچه در آمریکا پیگیری می‌شود، به هیچ وجه در فضای مذاکرات تیرماه برداشته نخواهد شد.

ابراهیم متقی عضو هیأت علمی دانشگاه تهران افزود: مذاکرات هسته‌ای ما از سال ۲۰۰۲ به بعد نشان داده در هر دوران صرفاً گروه خاصی مذاکره می‌کند و مذاکره خودشان را برحق می‌دانند و نسبت به ظرفیت‌های دیگر جامعه بی‌تفاوت هستند.

وی افزود: یاد شهدای هسته‌ای را حتماً باید گرامی داشت. این شهدا پشتوانه قدرت نظام هستند و با مظلومیت ایفای نقش کرده‌اند و فضای بین‌المللی هیچ‌وقت نسبت به شهادت آن‌ها واکنش نشان نداد.

متقی ادامه داد: همانگونه که برخی در گذشته فکر می‌کردند تحریم‌ها کاغذپاره است، امروز هم برخی‌ها احساس می‌کنند تحریم‌ها برداشته می‌شود. مذاکرات ژنو و لوزان در شرایطی برگزار می‌شد که تیم هسته‌ای

ما شاید نگاه دقیقی نسبت به الگوهای راهبردی آمریکا نداشت. اینکه بدانند مذاکره در تفکر آمریکایی یعنی چه. این استاد دانشگاه تصریح کرد: به نظر من آنچه آمریکایی‌ها می‌خواستند، در فضای مذاکره به آن رسیدند. آن‌ها می‌خواستند ظرفیت هسته‌ای ما کاهش پیدا کند که این مسئله بعد از مذاکرات ژنو حاصل شد.

وی گفت: ذخایر اورانیوم ما که تبدیل به می‌له سوخت شد که ارزش چندانی برای ما ندارد. اینکه گفته می‌شود این می‌له‌ها به درد نیروگاه بوشهر می‌خورد درست نیست.

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران اظهار داشت: آمریکایی‌ها می‌خواستند قابلیت‌های ابزاری ما کاهش پیدا کند. ما بارها اعلام کردیم فردو خط قرمز ماست و در رابطه با آن هیچ‌گونه انعطاف‌پذیری نخواهیم داشت، اما امروز فردو تبدیل به یک آزمایشگاه فیزیک هسته‌ای شده است.

این استاد دانشگاه ادامه داد: جالب اینجاست که می‌گویند که مواد شکاف‌پذیر به فردو وارد نشود، اگر اینگونه است، پس قرار است چه آزمایشی در آنجا انجام شود.

متقی در ادامه افزود: اینکه گفته می‌شود ما هر وقت بخواهیم می‌توانیم قابلیت غنی‌سازی خود را به روز اول بازگردانیم درست نیست، چون قابلیت ما از بین رفته است.

وی در رابطه با بحث آب‌سنگین اراک نیز گفت: آنچه امروز گفته می‌شود که راکتور آب سنگین دیگری می‌سازیم، درست نیست. در اراک قرار شده صرفاً سانتریفیوژهای نسل اول باقی بماند که این مسئله ما را با مشکلاتی روبه‌رو می‌کند.

وی با بیان اینکه بازی بردبرد در رابطه با دو کشور که توان متفاوت دارند معنا پیدا نمی‌کند، اظهار داشت: تحریم‌ها بر اساس آنچه ثبت‌شده و آنچه در آمریکا پیگیری می‌شود، به هیچ وجه در فضای تیرماه برداشته نخواهد شد و اینکه گفته می‌شود آمریکا باید تحریم‌ها را بردارد، به نظر من در واقعیت اینگونه نمی‌شود.

موسویان: مذاکرات هسته‌ای ۹ شکاف بزرگ در جهان ایجاد کرد

سید حسین موسویان عضو پیشین تیم مذاکره کننده ایران به عنوان یکی از موافقان مذاکرات سخنان خود را با طرح این سوال که آیا واقعا زلزله سیاسی که در سطح جهان اتفاق افتاده است منحصر به مساله هسته‌ای است؟ آغاز کرد.

او با منفی دانستن پاسخ این سوال تاکید کرد که در نتیجه مذاکرات اخیر هسته‌ای ۹ شکاف بزرگ در منطقه و جهان ایجاد شده که در دهه گذشته بی‌سابقه بوده است. موسویان شکاف اول را شکاف در حاکمیت آمریکا دانست و آن را استثنایی خواند.

موسویان دومین شکاف را شکاف در لابی صهیونیست آمریکا دانست و افزود: این اتفاق برای اولین بار رخ داده که دو لابی مهم صهیونیستی مواضع متفاوتی داشته باشند همچنین شکاف ایجاد شده در حاکمیت اسرائیل نیز استثنایی است.

وی به تنش در روابط آمریکا و اسرائیل اشاره کرد و آن را شکاف چهارم برشمرد و ادامه داد: ۲۰۰ افسر آمریکا علیه اظهارات نتانیاهو نامه می‌نویسند در حالی هیچ وقت این روابط چنین وضعیتی را نداشت.

عضو پیشین مذاکره کننده هسته‌ای شکاف بین قدرتهای اروپایی را از دیگر اثرات مذاکرات هسته‌ای دانست و اضافه کرد: در این مذاکرات به خوبی مشاهده می‌شود که ۵ قدرت جهانی دیدگاه‌ها و نظرات متفاوتی دارند؛ همچنین است شکافی که بین اسرائیل و غرب افتاده است.

موسویان گسست رابطه اعراب متحد آمریکا با آن کشور را از دیگر موضوعات مطرح در این حوزه دانست و یادآور شد: عربستان به عنوان متحد آمریکا ۹ ساعت پیش از حمله به یمن آمریکا را در جریان این تصمیم خود قرار می‌دهد.

موسویان اختلاف بین کشورهای عربی را نیز دیگر شکاف مطرح شده برشمرد و گفت: می‌بینیم کشورهای هم‌چون عمان خواهان استمرار مذاکره و رسیدن به توافق هستند در حالی که عربستان با ۱۸۰ درجه تفاوت تلاش می‌کند تا مذاکرات به سرانجام نرسد.

وی با تاکید بر اینکه منتقدین بر مذاکرات هسته‌ای باید به این موضوعات مهم بیش از گذشته توجه کنند خاطرنشان کرد: مباحث مطرح شده بر سر مقدار غنی سازی و ظرفیت آن نیست بلکه موضوعات فراتر از آن را شامل می‌شود.

وی در بخش دیگری از سخنان خود به سخنرانی باراک اوباما در شهریور ماه ۹۲ در مجمع عمومی سازمان ملل اشاره کرد و گفت: در این سخنرانی ۵ نکته بسیار مهم وجود داشت و این را هم باید عرض کنم که قبل از صحبت وی تیم مذاکره کننده هسته‌ای ما در نیویورک مذاکرات شبانه روزی داشت.

موسویان اعلام نظر صریح رییس جمهور آمریکا مبنی بر اینکه سیاست دولتش تغییر رژیم ایران نیست به عنوان اولین نکته مهم یاد کرد و گفت: برای اولین بار اوباما اعلام کرد آماده مذاکره بدون پیش شرط است.

وی سومین نکته مهم در سخنرانی اوباما را آمادگی بهبود روابط با ایران براساس احترام متقابل دانست و اظهارداشت: اوباما در این سخنرانی فتوای هسته‌ای رهبر معظم انقلاب را به رسمیت شناخت که نباید این را دست کم گرفت. رییس جمهور آمریکا در سازمان ملل فتوای مرجع تقلید شیعه را به رسمیت می‌شناسد.

عضو پیشین مذاکره کننده هسته‌ای پنجمین نکته مهم را مامور ساختن وزیر امور خارجه آمریکا برای ادامه مذاکره با ایران عنوان کرد و گفت: پس از این تاریخ توافق موقت ژنو و سپس بیانیه سوئیس را داشتیم.

موسویان حاصل این مذاکرات را به دست آوردن دو امتیاز بزرگ و از دست دادن دو امتیاز دیگر توصیف کرد و افزود: امتیاز بزرگ ما این بود که تحریم‌های مرتبط با هسته‌ای برداشته می‌شود و حجم غنی سازی و داشتن آب سنگین به رسمیت شناخته می‌شود.

وی دو امتیاز داده شده را سیستم راستی آزمایی بسیار قوی و گسترده و همچنین محدودیت برای یک دوره زمانی مشخص بیان کرد و گفت: اگر این دو امتیاز را ندهیم آن دو امتیاز را هم نخواهیم گرفت.

موسویان با بیان اینکه نگرانی‌های موجود برای دادن این دو امتیاز است، یادآور شد: قطعنامه‌های سازمان ملل فراتر از آن پی تی است وای کاش در داخل کشورمان مفاد قطعنامه‌های شورای امنیت به بحث گذاشته می‌شد. از این رو هر عضو مذاکره کننده مجبور خواهد بود بین ان پی تی و قطعنامه‌های شورای امنیت مذاکره کند.

عضو پیشین مذاکره کننده هسته‌ای در بخش دیگری از سخنان خود به ۵ نکته سخنان رییس جمهور آمریکا پس از بیانیه سوئیس اشاره کرد و گفت: اوباما به عنوان رییس جمهور آمریکا گفت که تحریم اثر معکوس داشت و از زبان رییس جمهور قدرتمندترین کشور جهان گفت که ایران نشان داد تسلیم نمی‌شود.

موسویان با بیان اینکه دومین نکته در سخنرانی اوباما این بود که ثابت شده است سیاست انزوا، تحریم و فشار به جایی نمی‌رسد، ادامه داد: اوباما گفت که ایران به تمام تعهدات خود عمل کرده است و سیاست تعامل با ایران را ادامه می‌دهیم.

وی خاطرنشان کرد: مخالفین خارجی توافق با ایران با اذعان به این ۵ نکته مهم مطرح می‌کنند که ایران در زمان تحریم‌ها نفوذ و قدرت منطقه‌ای آشکاری دارد و اگر این تحریم‌ها را برداریم ایران قدرت بلامنازع خواهد شد و سیاست تغییر رژیم کلا فرومی پاشد.

عراقچی: اگر سرمان کلاه رفته بود کنگره وارد میدان نمی‌شد

در ادامه این همایش عضو ارشد تیم مذاکره کننده ایران مرحله تازه مذاکرات را آسان‌تر از گذشته ارزیابی کرد ولی گفت: مگر آنکه دست‌هایی که در کار است تا به هر شکل مذاکرات را از کار بیندازد، کار را سخت‌تر کند.

سید عباس عراقچی، معاون وزیر امور خارجه که روز دوشنبه در همایش بررسی دیدگاه منتقدان و موافقان مذاکرات هسته‌ای لوزان سخن می‌گفت، افزود: احتمالاً کار آسان‌تر از گذشته است اما سختی‌های خود را هم دارد. ممکن است طرف مقابل تغییراتی از خود نشان دهد یا دست‌هایی که در کار است تا به هر شکلی مذاکرات را از کار بیندازد کار را سخت‌تر کند.

وی یکی از این نمونه‌ها را مصوبه تازه کنگره آمریکا ذکر کرد و گفت: آخرین مورد آن تلاش کنگره آمریکا برای ورود

به مذاکرات است.

عراقچی اظهار داشت: اگر مذاکرات آنگونه‌ای بود که عده‌ای می‌گویند؛ یعنی سر ما کلاه رفته بود که دیگر لازم نبود کنگره به میدان بیاید و بگوید تمام توافقات باید به تصویب ما برسد. یا ۴۷ سناتور به مقامات ما نامه بنویسند با این مضمون که مواظب باشید در مذاکره سرتان کلاه نرود.

عضو ارشد تیم مذاکره کننده هسته‌ای ایران تاکید کرد: پس آنگونه نیست که بیان می‌شود. البته هنوز به هیچ توافقی نرسیده‌ایم. بیانیه سوئیس مجموعه‌ای از راه حل‌هاست که باید با همه جزئیات، آن را مکتوب کنیم.

عراقچی گفت: هنوز به هیچ توافقی نرسیده‌ایم. ما فقط یک توافق آن هم در یک مرحله خواهیم داشت که اگر محقق بشود اواخر ماه ژوئن خواهد بود.

معاون وزیر امور خارجه بیانیه سوئیس را «مجموعه‌ای از راه حل‌ها» توصیف کرد و گفت: البته این راه حل‌ها شاخص‌های ما در رسیدن به یک توافق خواهد بود.

عضو ارشد تیم مذاکره کننده هسته‌ای به انتقادات موجود در کشور نسبت به بیانیه سوئیس و توافق هسته‌ای اشاره کرد و گفت: نگرانی‌ها مربوط به جزئیات مذاکره می‌شود که مراقبت صورت گیرد تا در لغو تحریم‌ها تخلفی نشود و کامل باشد.

عراقچی ادامه داد: مجموع بحث‌ها در همین زاویه است و دوستان منتقد ما متفق القول هستند که در دستاوردهای موجود و کلان ما خدشه‌ای وجود ندارد. در برخی از ابعاد توافق و جزئیات و برداشتن تحریم‌ها باید حواسمان جمع باشد و زمانی که جزئیات مکتوب می‌شود نقطه ضعفی وجود نداشته باشد.

این عضو تیم هسته‌ای کشورمان در ادامه با مطرح کردن این پرسش که خواسته و اهداف ما در مذاکره چه بوده است؟ گفت: بیانات رهبر معظم انقلاب که فرموده‌اند و چارچوب و خط قرمزها را بیان داشته‌اند همان‌ها مد نظر است که انتظار رعایت داشتند و مد نظر خواهد بود.

عراقچی اظهار داشت: در برخی صحبت‌ها و انتقادات منتقدین نیز این اشتباه صورت می‌گیرد که هدف مذاکرات را برداشته شدن تحریم‌ها می‌بینند؛ باید بدانیم قیمت محدودیت‌های هسته‌ای برداشته شدن همه تحریم‌های مربوط به برنامه هسته‌ای ایران است.

عراقچی به صحبت‌های فواد ایزدی در جلسه اشاره کرد و گفت: برخی انتقادات صورت می‌گیرد که هدف باید برداشته شدن تحریم‌ها باشد که اگر محقق نشود توافق خوبی صورت نگرفته است؛ این نگاه ناشی از آن است که برای برداشتن تحریم‌ها به مذاکره رفته‌ایم و تحریم‌ها فشار آورده‌اند.

وی ادامه داد: تحریم‌ها و یا فشار تحریم‌ها ما را به پای میز مذاکره نشانده است. نگاه ما و تمام مسئولان نیز همین است که به خاطر تحریم داخل مذاکره نرفته‌ایم و تحریم‌ها ما را مجبور به مذاکره نکرده‌اند.

عضو ارشد تیم مذاکره کننده هسته‌ای یکی از علت‌های ورود ایران به مذاکرات را «تثبیت داشته‌ها» بیان کرد و گفت: آنچه باعث شد وارد مذاکرات شویم این بود که در عرصه هسته‌ای به جایگاهی رسیده بودیم که قصد تثبیت بیشتر خود را داشتیم و خواهان این بودیم که نظام هسته‌ای ما مورد احترام بین الملل قرار گیرد.

عراقچی افزود: هدف ما در مذاکرات این بود که در یک آوردگاه اراده‌ها بین ما و کشورهای غربی به سرکردگی آمریکا، اراده خود را بر طرف مقابل تحمیل کنیم.

وی به ۱۰ سال غنی سازی اشاره کرد و گفت: ۱۰ سال غنی سازی موضوعی برای دعوای بزرگ‌تر بود. آمریکا می‌خواست به ایران تحمیل کند تا غنی سازی انجام ندهد و ابراز نگرانی می‌کرد. ما نیز خواهان غنی سازی به طور صلح آمیز بودیم.

معاون وزیر امور خارجه خاطرنشان کرد: ما از آن‌ها می‌خواستیم به اجرای حق ما احترام بگذارند و معارضه و تحریم انجام ندهند؛ ۱۰ سال دعوا بر سر این موضوع بود. آن‌ها طی این سال‌ها می‌گفتند غنی سازی باید تعلیق شود و ما نیز قبول نمی‌کردیم.

وی با طرح این پرسش که چرا آنها خواستار جلوگیری از غنی سازی ما بوده‌اند و ما بر غنی سازی تاکید داشتیم، گفت: ما می‌خواستیم زیر بار زور و سلطه نرویم و آنچه پایش می‌ایستیم همین است. ۱۰ سال دعوا بر سر این بود که چه کسی زیر بار سلطه می‌رود و در همین زمینه فشارهای زیادی با صدور قطعنامه از سوی شورای امنیت انجام گرفت اما زیر بار سلطه نرفتیم.

وی تاکید کرد: اینکه شش قدرت دنیا با ما وارد مذاکره شدند و از ما خواهان تعلیق بودند و ما آن را قبول نکردیم رمز قدرت است. اینکه ایستادگی کنیم و حق غنی سازی را برای جمهوری اسلامی ایران قبول کنند نشانه قدرت است.

معاون حقوقی و بین الملل وزارت امور خارجه با اشاره دو مسئله اعتمادسازی و نظارت در مذاکرات هسته‌ای گفت: مهم‌ترین اصل در مسئله نظارت‌ها پروتکل الحاقی و بحث ۳. ۱ است که ما پذیرفتیم. دو سه نکته هم اضافه شده است اما دقت کردیم که از این نظارت‌ها سواستفاده نشود؛ وقتی ما برنامه مخفی نداریم با اصل نظارت هم مشکلی نداریم اما مشورت‌ها صورت گرفته تا سو استفاده‌ای رخ ندهد.

عراقچی در بخش دیگر از سخنانش گفت: گفته می‌شود «آمریکا به دنبال مهار و منزوی کردن ایران است و مذاکرات هسته‌ای بخشی از برنامه است». اگر قبول داریم آمریکا به دنبال منزوی کردن ما است و می‌خواهد از طریق تحریم و بستن زنجیر به دست و پای جمهوری اسلامی استراتژی تحریم محور خود را پیش ببرد نباید اجازه بدهیم تحریم‌ها برقرار شود.

عضو ارشد تیم مذاکره کننده ایران افزود: زمانی که مذاکرات منجر به تحریم بیشتر شد روال غلطی بود، مذاکراتی که برای قطعنامه‌های جدید شورای امنیت مشروعیت سازی می‌کرد در استراتژی تحریم محور آمریکا قرار داشت. اگر معتقدیم استراتژی آمریکا تحریم محور است باید تحریم‌ها به هر شکل برداشته شود.

وی تصریح کرد: دستاوردهای هسته‌ای متعلق به همه مردم ایران است که ۱۰ سال در مقابل تحریم‌ها و کمبودها مقاومت کرده‌اند و دشمن را مجبور به مذاکره کردند.

عراقچی گفت: همچنین دستاوردها مربوط به کسانی است که با توان دفاعی خود دشمن را از تهدید نظامی ناامید کرده‌اند.

وی از منتقدان خواست نگاه ملی به مذاکرات هسته‌ای داشته باشند و از رویکرد جناحی و فردی به مذاکرات خودداری کنند و گفت: البته همینطور هم بوده است و منتقدین از این زاویه به مذاکرات نگاه می‌کردند.

روانچی: چشمان باز است

مجید تخت روانچی از اعضای تیم مذاکره کننده هسته‌ای در ادامه این همایش با بیان اینکه ما دنبال مخفی کاری و سلاح نیستیم و با چشمان باز در مذاکرات حضور داریم، تصریح کرد: اینکه گفته می‌شود بعد از ۱۰ سال درباره تحقیق و توسعه مذاکره می‌کنیم، به هیچ وجه صحت ندارد.

معاون اروپا و آمریکای وزارت خارجه و عضو تیم مذاکره کننده هسته‌ای امروز ضمن قدردانی از زحمات تیم مذاکره کننده قبلی، یاد شهدای هسته‌ای را گرامی داشت و تصریح کرد: ما دنبال مخفی‌کاری و سلاح نیستیم. در این مذاکرات می‌خواهیم تحریم‌های غیرقانونی و ظالمانه برداشته شود.

معاون وزیر خارجه درباره انتقاد مطرح شده مبنی بر اینکه این مذاکرات برد - برد نیست بلکه برد - باخت است با ذکر این نکته که ما در مذاکرات هسته‌ای در یک فضای بده بستان هستیم، یادآور شد: هنر این است که در چارچوب خطوط قرمز با حفظ منافع و در راستای دستاوردها و خون شهدا بتوانیم به اهداف مورد نظر دست یابیم و این یک مذاکرات برد - برد است.

وی افزود: در یکی دو ماه آینده مذاکرات سخت و پیچیده‌ای پیش رو داریم. نمی‌توان قطعی گفت که به توافق می‌توانیم دست یابیم چون طرف مقابل ممکن است بازی در بیاورد، اما ما چشمانمان باز است و با حمایت‌های مقام معظم رهبری، مردم و رئیس جمهور حرکت می‌کنیم.

وی همچنین از منتقدان که در این مدت پیشنهادات و انتقادات خود را بیان کردند تشکر کرد.

روانچی در واکنش به اینکه گفته می‌شود بیانیه لوزان زمینه ساز حمله نظامی به ایران است که از سوی یکی از منتقدان بیان شد، خاطرنشان کرد: این کاملاً توهین آمیز است و این بیانیه اصلاً برخلاف امنیت ملی کشور نیست.

وی با طرح این سؤال که آیا وزیر امور خارجه کشورمان به دنبال توافقی است که احتمال حمله نظامی به کشور را افزایش دهد؟ گفت: بیایید یک بار دیگر بیانیه را بخوانیم نه فکت شیت آمریکایی را.

وی در پاسخ به این پرسش که چرا فقط تحریم‌های هسته‌ای لغو می‌شود و تحریم‌های دیگر باقی می‌ماند؟ نیز تصریح کرد: در مذاکرات فقط درباره موضوع هسته‌ای گفت‌وگو می‌کنیم و تمامی تحریم‌های مرتبط با برنامه هسته‌ای در صورت حصول توافق لغو خواهد شد. ما از ابتدا هم نمی‌خواستیم درباره موضوعات دیگر مثل حقوق بشر صحبت کنیم، طبیعی است که تنها در این مذاکرات، تحریم‌های هسته‌ای لغو شود.

وی تصریح کرد: ما به هیچ وجه اجازه نمی‌دهیم مذاکرات وارد مباحث غیر هسته‌ای شود و در صورت حقوق توافق تمام تحریم‌های هسته‌ای آمریکا، اتحادیه اروپا و شورای امنیت لغو می‌شود.

روانچی همچنین در پاسخ به انتقاد دیگری مبنی بر اینکه به نظر می‌رسد هدف از مذاکرات تنها دستیابی به توافق است، گفت: واقعاً هدف ما رسیدن به توافق در هر شرایطی نیست. فکر می‌کنم اگر طرف مقابل زیاده‌خواهی نکند می‌توانیم به توافق دست یابیم.

معاون وزیر خارجه در خصوص صدور قطعنامه شورای امنیت تحت فصل ۷ منشور در صورت حصول توافق نیز عنوان کرد: برای لغو قطعنامه‌های گذشته، باید قطعنامه‌ای در چارچوب ماده ۴۱ فصل ۷ صادر شود و در ماده ۴۱ بحث استفاده از زور مطرح نیست. تصویب این قطعنامه برای این است که اولاً قطعنامه‌های قبلی را لغو کنیم و ثانیاً تعهدات طرف مقابل لازم الاجرا باشد و بعد از آن پرونده ایران عادی خواهد شد.

روانچی درباره بحث تحقیق و توسعه R&D و اینکه برخی می‌گویند بعد از ۱۰ سال باید دوباره درباره تحقیق و توسعه مذاکره کنیم نیز تصریح کرد: این موضوع به هیچ وجه صحت ندارد. اگر به توافق رسیدیم متن آن را منتشر می‌کنیم. ما با مردم روراست هستیم و همانطور که متن توافقنامه ژنو را منتشر کردیم، متن توافق جامع (برجام) را نیز منتشر خواهیم کرد.

وی گفت: ما بعد از ۱۰ سال درباره تحقیق و توسعه هیچ مذاکره‌ای نخواهیم داشت.

روانچی در پایان با بیان اینکه از مردم التماس دعا داریم، گفت: امیدواریم هر چه رضای خداست در ادامه مسیر رخ دهد.